

Wettisch of Wettig

Het verbaast je steeds wanneer je nagaat hoeveel malen er in de Bijbel geschreven staat dat Israël de geboden van JHWH dient te houden, opdat het hen welgaat. Dat is geen wettische opdracht, maar wettig. De Wet is het verbond van JHWH met Zijn volk, en aan een verbondssluiting is gehoorzaamheid verbonden. Laten wij de teksten er eens op nalezen, die spreken over het houden van de geboden van JHWH. Dat zijn er nog al wat, meer dan men zou denken:

Exodus 15:26 En zeide: Is het, dat gij met ernst naar de stem van JHWH uws Gods horen zult, en doen, wat recht is in Zijn ogen, en uw oren neigt tot Zijn geboden, en houdt al Zijn inzettingen; zo zal Ik geen van de krankheden op u leggen, die Ik op Egypteland gelegd heb; want Ik ben de JHWH, uw Heelmeester!

Deuteronomium 4:40 En gij zult houden Zijn inzettingen en Zijn geboden, die ik u heden gebiede, opdat het u en uw kinderen na u welga, en opdat gij de dagen verlengt in het land, dat JHWH, uw God, u geeft, voor altoos.

Deuteronomium 6:2 Opdat gij JHWH, uw God, vrezet, om te houden al Zijn inzettingen, en Zijn geboden, die ik u gebiede; gij, en uw kind, en kindskind, al de dagen uws levens; en opdat uw dagen verlengd worden.

Deuteronomium 7:9 Gij zult dan weten, dat JHWH, uw God, die God is, die getrouwe God, welke het verbond en de weldadigheid houdt dien, die Hem liefhebben, en Zijn geboden houden tot in duizend geslachten.

In de onderstaande tekst zien we dat JHWH ons op de proef stelt om te weten wat in het diepste van ons hart is, of wij naar Hem luisteren of niet!

Deuteronomium 8:2 En gij zult gedenken aan al den weg, dien u JHWH, uw God, deze veertig jaren in de woestijn geleid heeft; opdat Hij u



verootmoedige, om u te beproeven, om te weten, wat in uw hart was, of gij Zijn geboden zoudt houden, of niet.

Deuteronomium 8:11 Wacht u, dat gij JHWH, uw God, niet vergeet, dat gij niet zoudt houden Zijn geboden, en Zijn rechten, en Zijn inzettingen, die ik u heden gebiede;

Deuteronomium 11:1 Daarom zult gij JHWH, uw God, liefhebben, en gij zult te allen dage onderhouden Zijn bevel, en Zijn inzettingen, en Zijn rechten, en Zijn geboden.

Deuteronomium 13:4 JHWH, uw God, zult gij navolgen, en Hem vrezen, en Zijn geboden zult gij houden, en Zijn stem gehoorzaam zijn, en Hem dienen, en Hem aanhangen.

Deuteronomium 13:18 Wanneer gij de stem van JHWH, uws Gods, zult gehoorzaam zijn, om te houden al Zijn geboden, die ik u heden gebiede, om te doen wat recht is in de ogen van JHWH, uws Gods.

Deuteronomium 26:17 Heden hebt gij JHWH doen zeggen, dat Hij u tot een God zal zijn, en dat gij zult wandelen in Zijn wegen, en houden Zijn inzettingen, en Zijn geboden, en Zijn rechten, en dat gij Zijner stem zult gehoorzaam zijn.

Deuteronomium 26:18 En JHWH heeft u heden doen zeggen, dat gij Hem tot een volk des eigendoms zult zijn, gelijk als Hij u gesproken heeft, en dat gij al Zijn geboden zult houden;

Deuteronomium 27:10 Daarom zult gij der stem van JHWH, uws Gods, gehoorzaam zijn, en gij zult doen Zijn geboden en Zijn inzettingen, die ik u heden gebiede.

Deuteronomium 28:1 En het zal geschieden, indien gij der stem van JHWH, uws Gods, vlijtiglijk zult gehoorzamen, waarnemende te doen al Zijn geboden, die ik u heden gebiede, zo zal JHWH, uw God, u hoog zetten boven alle volken der aarde.

Deuteronomium 28:15 Daarentegen zal het geschieden, indien gij de stem van JHWH, uws Gods, niet zult gehoorzaam zijn, om waar te nemen, dat gij doet al Zijn geboden en Zijn inzettingen, die ik u heden gebiede; zo zullen al deze vloeken over u komen, en u treffen.

Deuteronomium 28:45 En al deze vloeken zullen over u komen, en u vervolgen, en u treffen, totdat gij verdelgd wordt; omdat gij der stem van JHWH, uws Gods, niet gehoorzaam zult geweest zijn, om te houden Zijn geboden en Zijn inzettingen, die Hij u geboden heeft.

Deuteronomium 30:8 Gij dan zult u bekeren, en der stemme van JHWH gehoorzaam zijn, en gij zult doen al Zijn geboden, die ik u heden gebiede.

Deuteronomium 30:10 Wanneer gij der stemme van JHWH, uws Gods, zult gehoorzaam zijn, **houdende Zijn geboden** en Zijn inzettingen, die in dit wetboek geschreven zijn; wanneer gij u zult bekeren tot JHWH, uw God, met uw ganse hart en met uw ganse ziel.

Deuteronomium 30:16 Want ik gebiede u heden, JHWH, uw God, lief te hebben, in Zijn wegen te wandelen, en te **houden Zijn geboden**, en Zijn inzettingen, en Zijn rechten, opdat gij levet en vermenigvuldiget, en JHWH, uw God, u zegene in het land, waar gij naar toe gaat, om dat te erven.

Jozua 22:5 Alleenlijk neemt naarstiglijk waar te doen het gebod en de wet, die u Mozes, de knecht van JHWH, geboden heeft, dat gij JHWH, uw God, liefhebt, en dat gij wandelt in al Zijn wegen, en **Zijn geboden houdt**, en Hem aanhangt, en dat gij Hem dient met uw ganse hart en met uw ganse ziel.

1 Koningen 2:3 En neem waar de wacht van JHWH, uws Gods, om te wandelen in Zijn wegen, om te onderhouden Zijn inzettingen, en **Zijn geboden**, en Zijn rechten, en Zijn getuigenissen, gelijk geschreven is in de wet van Mozes; opdat gij verstandelijk handelt in al wat gij doen zult, en al waarheen gij u wenden zult;

1 Koningen 8:58 Neigende tot Zich ons hart, om in al Zijn wegen te wandelen, en om te **houden Zijn geboden**, en Zijn inzettingen, en Zijn rechten, dewelke Hij onzen vaderen geboden heeft.

1 Koningen 8:61 En ulieder hart volkomen zij met JHWH, onzen God, om te wandelen in Zijn inzettingen, en **Zijn geboden te houden**, gelijk te dezen dage.

2 Koningen 18:6 Want hij kleefde JHWH aan; hij week niet van Hem na te volgen, en hij **hield Zijn geboden**, die JHWH aan Mozes geboden had.

2 Koningen 23:3 De koning nu stond aan den pilaar, en maakte een verbond voor van JHWH aangezicht, om JHWH na te wandelen, en **Zijn geboden**, en Zijn getuigenissen, en Zijn inzettingen met ganser harte en met ganser ziele te houden, bevestigende de woorden dezes verbonds, die in dit boek geschreven zijn. En het ganse volk stond in dit verbond.

2 Kronieken 17:4 Maar hij zocht den God zijns vaders, en wandelde in **Zijn geboden**, en niet naar het doen van Israel.

2 Kronieken 34:31 En de koning stond in zijn standplaats, en maakte een verbond voor van JHWH aangezicht, om JHWH na te wandelen, en om **Zijn geboden**, en Zijn getuigenissen, en Zijn inzettingen, met zijn ganse hart en met



zijn ganse ziel, te onderhouden, doende de woorden des verbonds, die in datzelve boek geschreven zijn.

Nehemia 1:5 En ik zeide: Och, HEERE, God des hemels, Gij, grote en vreselijke God! Die het verbond en de goedertierenheid houdt dien, die Hem liefhebben, en **Zijn geboden** houden.

Psalmen 78:7 En dat zij hun hoop op God zouden stellen, en Gods daden niet vergeten, maar **Zijn geboden** bewaren;

Psalmen 112:1 Hallelujah! Aleph. Welgelukzalig is de man, die JHWH vreest; Beth. die groten lust heeft in **Zijn geboden**.

Prediker 12:13 Van alles, wat gehoord is, is het einde van de zaak: Vrees God, en **houd Zijn geboden**, want dit betaamt allen mensen.

Jeremia 35:18 Tot het huis nu der Rechabieten zeide Jeremia: Zo zegt JHWH der heirscharen, de God Israels: Omdat gijlieden het gebod van uw vader Jonadab zijt gehoorzaam geweest, en hebt **al zijn geboden bewaard**, en gedaan naar alles, wat hij ulieden geboden heeft;

Daniël 9:4 Ik bad dan tot JHWH, mijn God, en deed belijdenis, en zeide: Och Heere! Gij grote en verschrikkelijke God, Die het verbond en de weldadigheid houdt dien, die Hem liefhebben en **Zijn geboden** houden.

1 Johannes 2:3 En hieraan kennen wij, dat wij Hem gekend hebben, zo wij **Zijn geboden bewaren**.

1 Johannes 2:4 Die daar zegt: **Ik ken Hem, en Zijn geboden niet bewaart, die is een leugenaar, en in dien is de waarheid niet;**

1 Johannes 3:22 En zo wat wij bidden, ontvangen wij van Hem, dewijl wij **Zijn geboden bewaren**, en doen, hetgeen behagelijk is voor Hem.

1 Johannes 3:24 En die **Zijn geboden bewaart**, blijft in Hem, en Hij in denzelve. En hieraan kennen wij, dat Hij in ons blijft, namelijk uit den Geest, Dien Hij ons gegeven heeft.

1 Johannes 5:2 Hieraan kennen wij, dat wij de kinderen Gods liefhebben, wanneer wij God liefhebben, en **Zijn geboden bewaren**.

1 Johannes 5:3 Want dit is de liefde Gods, dat wij **Zijn geboden bewaren; en Zijn geboden zijn niet zwaar**.

2 Johannes 1:6 En dit is de liefde, dat wij wandelen naar **Zijn geboden**. Dit is het gebod, gelijk gijlieden van den beginne gehoord hebt, dat gij in hetzelve zoudt wandelen.

Openbaring 22:14 **Zalig zijn zij, die Zijn geboden doen**, opdat hun macht zij aan den boom des levens, en zij door de poorten mogen ingaan in de stad.

Wij zien toch heel duidelijk uit al deze teksten dat er met het houden van Zijn geboden niet mag worden gemarchandeerd. Wij kunnen niet op eigen wijze invulling geven aan het houden van de geboden en inzettingen van JHWH. Dat leidt tot regelrechte confrontatie met JHWH, waaraan de vloek verbonden is. Wij dienen de voorschriften van het Verbond (de Wet) heel serieus te nemen, om dezelve op te volgen. Niet met een kadaverdiscipline, maar uit vrijwillige liefdevolle gehoorzaamheid, daar JHWH ons welzijn beoogt. Talrijke voorbeelden uit de geschiedenis van Israël tonen aan dat het fout ging wanneer het volk of een individu zich niet hield aan de geboden. Hardleers is Israël altijd geweest, en de plagen, als gevolgen van hun ongehoorzaamheid, waren ter correctie, om het volk tot inkeer te brengen.

Daartoe gaf JHWH aan het volk sommige profeten, priesters en koningen tot een voorbeeld, die wandelden in de weg van JHWH. Zij waren het volk tot grote zegen, hoewel dikwijls genegeerd. Een ware profeet was immers niet geliefd in zijn eigen vaderland. Roemrijke

personen heeft JHWH aan Zijn volk gegeven, zoals te lezen in het apocriefe boek Jezus Sirach, zie onze brochure 446.

De verantwoording ligt bij ons, bij de mens als individu, maar ook nationaal, bij het volk. Wie de weg weet en niet bewandelt, stelt zich in gevaar voor de gevolgen van zijn bewuste onwil tot



The Ten Commandments were written with God's own finger. The only part of the Bible written directly by God!

gehoorzaamheid. Wie willens en wetens door rood stoplicht rijdt, mag niet morren wanneer er een forse bekeuring wordt bezorgd. Uitvluchten of smoesjes worden niet getolereerd. De mens heeft vele vonden (argumenten) gezocht (Prediker 7:29), om zichzelf vrij te pleiten. Dat zien we ook uit Lucas 14:20, waar de mensen zich één voor één verontschuldigen, door niet tot het grote Avondmaal te komen:

16 Maar Hij zeide tot hem: Een zeker mens bereidde een groot avondmaal, en hij noodde er velen.

17 En hij zond zijn dienstknecht uit ten ure des avondmaals, om den genoden te zeggen: Komt, want alle dingen zijn nu gereed.

18 En zij begonnen allen zich eendrachtelijk te ontschuldigen. De eerste zeide tot hem: Ik heb een akker gekocht, en het is nodig, dat ik uitga, en hem bezie; ik bid u, houd mij voor verontschuldigd.

19 En een ander zeide: Ik heb vijf juk ossen gekocht, en ik ga heen, om die te beproeven; ik bid u, houd mij voor verontschuldigd.

20 En een ander zeide: Ik heb een vrouw getrouwd, en daarom kan ik niet komen.

21 En dezelve dienstknecht weder gekomen zijnde, boodschapte deze dingen zijn heer. Toen werd de heer des huizes toornig, en zeide tot zijn dienstknecht: Ga haastelijk uit in de straten en wijken der stad, en breng de armen, en verminkten, en kreupelen, en blinden hier in.

22 En de dienstknecht zeide: Heere, het is geschied, gelijk gij bevolen hebt, en nog is er plaats.

23 En de heer zeide tot den dienstknecht: Ga uit in de wegen en heggen; en dwing ze in te komen, opdat mijn huis vol worde;

24 Want ik zeg ulieden, dat niemand van die mannen, die genood waren, mijn avondmaal smaken zal.

Uit de verontschuldigen van bovengenoemde personen kunnen wij de dwaasheid en leugenachtigheid aflezen. Wie gaat er nu een akker kopen en daarna pas kijken of het een goede koop is geweest. Nee, men gaat normaliter vooraf de akker bezien, om hem daarna te kopen. En wie gaat er nu een stel ossen kopen, om ze daarna te beproeven. Men beproeft ze eerst, en daarna koopt men ze. Dit om miskopen te voorkomen! Tenslotte was er iemand

die stelde dat hij onder de knoet van zijn vrouw zat en onmogelijk weg kon. Nu ja, dat kan, maar dan had hij zijn vrouw mee kunnen brengen. En zo zijn de uitvluchten vele, maar onterecht, in eigen nadeel. Men mist er de zegen door! Men beseft niet goed wat men erdoor verspeelt.

Ongehoorzaamheid

Aan ongehoorzaamheid hangt een prijskaartje. Dat heeft koning Saul aan den lijve ondervonden. Hij verspeelde door ongehoorzaamheid zijn koningschap. Toen hij betrapt werd op zijn ongehoorzaamheid door de profeet Samuel, probeerde Saul zich te verschonen met een uitvlucht.

1 Samuël 15:22 Doch Samuel zeide (tot koning Saul): Heeft JHWH lust aan brandofferen, en slachtofferen, als aan het gehoorzamen van de stem van JHWH? Zie, gehoorzamen is beter dan slachtoffer, opmerken dan het vette der rammen.

23 Want wederspanning is een zonde der toverij, en wederstreven is afgoderij en beeldendienst. Omdat gij het woord van JHWH verworpen hebt, zo heeft Hij u verworpen, dat gij geen koning zult zijn.

Er was geen weg meer terug voor Saul. Wij mensen krijgen de tijd in ons leven om het goede te kiezen, en gaan wij daarna tegen beter weten in toch de eigen zin doorzetten, dan is terugkeer moeilijk, ja soms onmogelijk.

Dat geldt ook voor een heel volk, wat te zien is in het volk Israël toen het in de woestijn vertoefde en daarna. In Jeremia 3 lezen wij over de afgekeerde Israël en haar zuster, het Huis Juda, die het nog erger maakte. JHWH riep hen op tot bekering. Zij weigerden zich te bekeren, aangezien zij een hoerenhoofd hadden. Zij wandelden naar het goeddunken van hun eigen boze hart. Dat kostte het Huis Israel de scheidbrief, waardoor zij hun naam verloren en verstrooid werden over de aarde.



Saul bij Samuel, met de schapen die hij had moeten verbannen

Gehoorzaamheid

Hoe goed is het als kinderen hun ouders gehoorzamen. Dat geeft voldoening, waarbij de ouders hun kinderen extra liefhebben. Wij zien uit hetgeen de Rechabieten in gehoorzaamheid deden aan hun vader, hoe zij erdoor beloond werden. Het betrof hier enkele ontzeggingen met betrekking tot het wonen in tenten en het niet drinken van wijn. Gehoorzaamheid moet men opbrengen, en daarop zal men vergelding weder ontvangen. Jehu gehoorzaamde de opdracht van JHWH aan het huis van Achab, en hij kreeg een zegen voor zijn nageslacht.

Abraham gehoorzaamde en is daar rijkelijk voor beloond. Maar ook al zou er geen loon aan gehoorzaamheid verbonden zijn, dan nog is het gehoorzamen een waardevolle en heerlijke zaak.

JHWH raadt het ons aan, wijsheid te verkrijgen. Diegene is wijs die naar goede raad hoort en ze opvolgt, zie:

Exodus 19:5 Nu dan, indien gij naarstiglijk Mijner stem zult gehoorzamen, en Mijn verbond houden, zo zult gij Mijn eigendom zijn uit alle volken, want de ganse aarde is Mijn;

Deuteronomium 28:1 En het zal geschieden, indien gij der stem van JHWH, uws Gods, vlijtiglijk zult gehoorzamen, waarnemende te doen al

Zijn geboden, die ik u heden gebiede, zo zal JHWH, uw God, u hoog zetten boven alle volken der aarde.

Jozua 24:24 En het volk zeide tot Jozua: Wij zullen JHWH, onzen God, dienen, en wij zullen Zijner stem gehoorzamen.

Verantwoordelijkheid

De wet van oorzaak en gevolg toont dat wij verantwoordelijk zijn voor onze daden. Hoe komt het dat wij mensen zo gemakkelijk onze verantwoordelijkheid afschuiven? Wij denken er algemeen te lichtvaardig over en realiseren ons niet voldoende de gevolgen die verbonden zijn aan onze daden. Er is bewustwording noodzakelijk, openheid en onderwijs in de goede wegen. Dat is een grote behoefte, waarin voorzien dient te worden. JHWH zal erin voorzien, in het laatste der dagen, zie:



Jesaja 2:3 En vele volken zullen heengaan en zeggen: Komt, laat ons opgaan tot den berg van JHWH, tot het huis van den God Jakobs, opdat Hij ons lere van Zijn wegen, en dat wij wandelen in Zijn paden; want uit Sion zal de wet uitgaan, en van JHWH's woord uit Jeruzalem.

Wij als volk zijn verdwaasd en onwetend, zelfs onwillig om de wegen van JHWH te houden. Vandaar de gerichten om tot inkeer te brengen, zoals uit het vervolg van Jesaja 2 blijkt.

9 Het gelaat huns aangezichts getuigt tegen hen, en hun zonden spreken zij vrij uit, gelijk Sodom; zij verbergen ze niet. Wee hunlieder ziel; want zij doen zichzelf kwaad.

10 Zegt den rechtvaardige, dat het hem wel gaan zal; dat zij de vrucht hunner werken zullen eten.

11 Wee den goddeloze, het zal hem kwalijk gaan, want de vergelding zijner handen zal hem geschieden.

12 De drijvers Mijns volks zijn kinderen, en vrouwen heersen over hetzelfde. O Mijn volk! die u leiden, verleiden u, en den weg uwer paden slokken zij in.

13 JHWH stelt Zich om te pleiten, en Hij staat, om de volken te richten.

Vooraf de leiders van het volk worden aangesproken, daar zij een voorbeeldfunctie hebben. Hun verantwoordelijkheid is zeer groot.

Toezegging

Wanneer wij in Jesaja 48:17 het volgende lezen, is het wel een zaak tot dankbaarheid, dat JHWH zelf zorgt voor leiding, onderwijs en goed gedrag.

17 Alzo zegt JHWH, uw Verlosser, de Heilige Israels: Ik ben JHWH, uw God, Die u leert, wat nut is, Die u leidt op den weg, dien gij gaan moet.

18 Och, dat gij naar Mijn geboden geluisterd hadt! zo zou uw vrede geweest zijn als een rivier, en uw gerechtigheid als de golven der zee.

Verkrijg dan wijsheid en goed verstand, om in Zijn wegen te gaan. Zijn wegen zijn hoger dan onze wegen. Zijn wegen beogen ons welzijn.

Uit het apocriefe boek Wijsheid de volgende zeer mooie regels over de wijsheid, die wij vanwege de onbekendheid hierna zullen laten volgen:

7:15 En God heeft mij gegeven mijn mening te zeggen, en te bedenken hetgeen waardig is de dingen, die mij gegeven zijn, want hij leidt op de weg der wijsheid en bestiert de wijzen recht.

16 Want in zijn hand zijn beide wij en onze woorden, ook allerlei kloekheid en wetenschap van handwerken.

17 Want hij heeft mij gegeven ware kennis der dingen die zijn, om te weten de gestalte der wereld, en de werkingen der elementen.

18 Het beginsel, en het einde, en het midden der tijden, de verwisselingen van de omkeringen der zon, en de veranderingen der tijden,

19 De omloop des jaars, en de stelling der sterren,

20 De natuur der dieren, en de grimmigheid der wilde dieren, het geweld der winden, en de overleggingen der mensen, het menigerlei onderscheid der planten, en de krachten der wortelen.

21 Ik heb kennis van alle, beide van verborgen en openbare dingen, want de wijsheid, die van alle dingen een kunstenaars is, heeft ze mij geleerd.

22 *Want in haar is een geest die verstandig is, heilig, enig, menigvuldig, fijn, vaardig, rein, onbesmet, klaar, zacht, beminnende het goed, scherp, die niet kan verhinderd worden, weldadig.*

23 *Vriendelijk, vast, zeker, onbekommerd, die alles vermag, die op alles ziet, en die door alle verstandige, reine, allerfijnste geesten gaat.*

24 *Want de wijsheid is bewegelijker dan alle beweging, vaart door, en gaat door alle dingen vanwege haar reinheid.*

25 ***Want zij is een damp der kracht Gods, en een zuivere uitvloeiing der heerlijkheid van de almachtige, daarom valt in haar niets dat besmet is.***

26 ***Want zij is een afschijnsel des eeuwigen lichts, en een onbevleete spiegel van Gods werkende kracht, en een beeld zijner goedheid.***

27 *En enig zijnde kan zij alles doen, en blijvende in zichzelf, vernieuwt zij alle dingen, en van geslacht tot geslacht, in de heilige zielen overgaande, maakt zij vrienden Gods en profeten.*

28 *Want God bemint niets, dan degene, die bij de wijsheid woont.*

29 *Want zij is schoner dan de zon, en verheven boven alle sterren, bij het licht vergeleken zijnde, wordt zij voortreffelijker bevonden.*

30 *Want na dat licht komt de nacht, maar de boosheid zal de wijsheid niet overweldigen.*

Psalm 1 is eveneens welbekend, maar weinigen die echt weten wat erin staat over de mens die welgelukzalig is. De vereisten om welgelukzalig te zijn worden opgesomd, zie:

1 *Welgelukzalig is de man, die niet wandelt in den raad der goddelozen, noch staat op den weg der zondaren, noch zit in het gestoelte der spotters;*

2 *Maar zijn lust is in de wet van JHWH, en hij overdenkt Zijn wet dag en nacht.*

3 *Want hij zal zijn als een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd, en welks blad niet afvalt; en al wat hij doet, zal wel gelukken.*

4 *Alzo zijn de goddelozen niet, maar als het kaf, dat de wind henendrijft.*

5 *Daarom zullen de goddelozen niet bestaan in het gericht, noch de zondaars in de vergadering der rechtvaardigen.*



6 *Want JHWH kent den weg der rechtvaardigen; maar de weg der goddelozen zal vergaan.*

Verder geeft Psalm 15 en 24 ons een opsomming van vereisten om tot het waarachtige leven in te mogen gaan:

1 *Een psalm van David. JHWH, wie zal verkeren in Uw tent? Wie zal wonen op den berg Uwer heiligheid?*

2 *Die oprecht wandelt, en gerechtigheid werkt, en die met zijn hart de waarheid spreekt;*

3 *Die met zijn tong niet achterklapt, zijn metgezellen geen kwaad doet, en geen smaadrede opneemt tegen zijn naaste;*

4 *In wiens ogen de verworpene veracht is, maar hij eert degenen, die JHWH vrezen; heeft hij gezworen tot zijn schade, evenwel verandert hij niet;*

5 *Die zijn geld niet geeft op woeker, en geen geschenk neemt tegen den onschuldige. Die deze dingen doet, zal niet wankelen in eeuwigheid.*

Goede werken

Het doen van goede werken klinkt in de oren van de meeste protestanten ietwat Rooms, doordat Rome heel erg de nadruk legt op het doen van goede werken uit verdienstelijkheid. Toch gaat het ware geloof niet zonder de goede werken, wat wij in de brief van Jakobus duidelijk lezen. Wij mensen worden zelfs getekend door onze werken. Men kan aan sommige mensen uitwendig -aan hun lichaamshouding en handen- zien welk beroep zij hanteren. Men kan aan sommige mensen zien aan welke verslaving zij verslaafd zijn, of van welke erge zonde zij bezet zijn. Evenzo kan men aan sommigen gelovigen zien dat zij rechtvaardigen zijn, niet op de wijze der Farizeeën. In sommige christelijke kringen geldt het adagium dat ware vroomheid herkenbaar dient te zijn aan gewaad, praat en gelaat. De middenweg bewandelen, om niet in uitersten te vallen, is in deze vereist.

Er zijn boze werken, zie *Ezra 9:13, Psalm 106:39, Jesaja 31:2*, en er zijn goede werken, *Micha 2:1 Wee dien, die ongerechtigheid bedenken, en kwaad*

werken op hun legers; in het licht van den morgenstond doen zij het, dewijl het in de macht van hunlieder hand is.

Psalmen 33:15 Hij formeert hun aller hart; Hij let op al hun werken.

Jesaja 3:10 Zegt den rechtvaardige, dat het hem wel gaan zal; dat zij de vrucht hunner werken zullen eten.

Johannes 3:19 En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de mensen hebben de duisternis liever gehad dan het licht; want hun werken waren boos.

Johannes 3:20 Want een iegelijk, die kwaad doet, haat het licht, en komt tot het licht niet, opdat zijn werken niet bestraft worden.

Johannes 3:21 Maar die de waarheid doet, komt tot het licht, opdat zijn werken openbaar worden, dat zij in God gedaan zijn.

Jakobus 2:26 Want gelijk het lichaam zonder geest dood is, also is ook het geloof zonder de werken dood.

Het gaat in het boek Openbaring veel over de werken.

Openbaring 14:13 En ik hoorde een stem uit den hemel, die tot mij zeide: Schrijf, zalig zijn de doden, die in JHWH sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen.

Reinen van hart

Uit het hart komen de uitgangen des levens. Het is dan ook van levensbelang of ons hart recht is voor JHWH, of dat ons hart afwijkt. Dan zouden wij 'dwalende van hart' zijn. Ons hart kan onrein zijn, vol van bedrog, boos en zondig. Dan moet ons hart worden gereinigd. Het gaat hierbij vooral om ons hart als spiritueel centrum, waarin de Wet van JHWH geschreven moet zijn. Dan vindt er inwendige vernieuwing plaats, om een Gezalfde te worden. Vanaf dan richten wij ons op JHWH. In het oude Egypte werd na het overlijden van een persoon gedacht dat in de onderwereld zijn hart zou worden gewogen, zie afbeelding:



Wij zien dat het ook hier om de daden gaat, om de werken die gewogen worden. Hetzelfde komen wij tegen in Daniël, waar tijdens een vorstelijk feest van Belsazar een hand aan de wand verscheen, die de volgende woorden schreef: Mene, mene, tekel upharsin. Het gaat hier om het wegen, of men aan het juiste gewicht komt, of dat men te licht bevonden wordt. (denk aan de Heksenwaag). Het gaat in het leven om het horen én doen der geboden, zie Jeremia 11.



Beloften en toezeggingen voor gehoorzamen

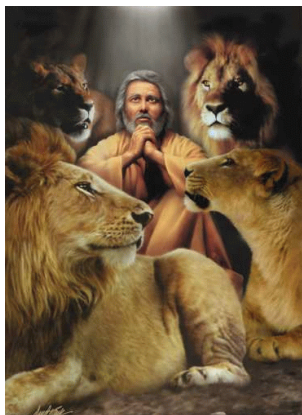
Er is een gulden middenweg voor ons mensen, om die te bewandelen, waarvoor beloften gelden van zegen. Cleoboulus van Lindos leefde in de 6e eeuw voor Christus, was één van de zeven wijze mannen van oud-Griekenland. Zijn spreuk was: 'Vermijdt extremen en bewandel de gulden middenweg'. Ook Salomo heeft ons erop gewezen, dat de Wijsheid ons doet wandelen in het midden van de paden des rechts, zie Spreuken 8:21, opdat Hij onze schatkamers zou mogen vullen. JHWH beoogt ons welzijn in alle opzichten, dat blijkt.

Uit Jesaja 56 horen wij de zegen die verbonden is aan het houden van de sabbat:

1 Alzo zegt JHWH: Bewaart het recht, en doet gerechtigheid; want Mijn heil is nabij om te komen, en Mijn gerechtigheid om geopenbaard te worden.

2 Welgelukzalig is de mens, die zulks doet, en des mensen kind, dat daaraan vasthoudt; die den sabbat houdt, zodat gij dien niet ontheiligt, en die zijn hand bewaart van enig kwaad te doen.

Daniël was getrouw. Hij werd op de proef gesteld. Zijn concurrenten aan het hof benijdden zijn positie. Zij zochten naar iets dat zij tegen hem konden gebruiken om hem uit de weg te ruimen. Zij konden slechts iets vinden in zijn rechtschapen verering van JHWH, wat hij nooit zou verloochenen. Daartoe lieten zij de koning onkundig aangaande hun doelstelling, en paaiden de vorst door alle aanbidding hem toe te kennen. Daartoe lieten zij hem een wet tekenen, volgens der Meden en Perzen werkwijze, die niet herroepen mocht worden.



Daniël tussen de leeuwen

Psalm 19

7 (19-8) De wet van JHWH is volmaakt, bekerende de ziel; de getuigenis van JHWH is gewis, den slechten wijsheid gevende.

8 (19-9) De bevelen van JHWH zijn recht, verblijdende het hart; het gebod van JHWH is zuiver, verlichtende de ogen.

9 (19-10) De vreze van JHWH is rein, bestaande tot in eeuwigheid, de rechten van JHWH zijn waarheid, samen zijn zij rechtvaardig.

10 (19-11) Zij zijn begeerlijker dan goud, ja, dan veel fijn goud; en zoeter dan honig en honigzeem.

11 (19-12) Ook wordt Uw knecht door dezelve klaarlijk vermaand; in het houden van die is grote loon.

Deuteronomium 10:12 Nu dan, Israel! wat eist JHWH, uw God van u dan JHWH, uw God, te vrezen, in al Zijn wegen te wandelen, en Hem lief te hebben, en JHWH, uw God, te dienen, met uw ganse hart en met uw ganse ziel;

In Exodus 23 wordt over de Engel van JHWH gesproken, wiens stem men diende te gehoorzamen. Alsdan zouden er geen zieken, geen misgeboorten en geen onvruchtbaren zijn!

Onderstaand gedicht is van Willem v.d. Berg, Ter Heyde aan Zee (bij Monster, in het Westland), in de 19e eeuw, een Godvrezend onkerkelijk man, die grote gezelschappen leidde, waar veel van Gods oude volk uit Scheveningen en Katwijk bij elkaar kwam.

HOE LIEF HEB IK UW WET
 O God, Die op mijn paden let
 Mijn God hoe lief heb ik Uw wet
 zij is mijn lamp, zij is mijn licht
 de weerglans van Uw aangezicht
 en waar ik ga en waar ik sterf
 hetzij ik op de golven zwerf
 hetzij ik op mijn sponde smacht
 o hoor dan God, behoud Uw kracht
 dan vrees ik niet voor 't schaduwval
 elk weet wie mij geleiden zal
 de Goede Herder is nabij
 Zijn stok en staf vertroosten mij
 O Gij die me in den hemel zet
 Mijn God hoe lief heb ik Uw wet
 zij is mij lamp, zij is mijn licht
 de weerglans van Uw aangezicht
 hef Gij, o God op mij Uw ogen
 zij ik een voorwerp van mededogen
 o God genadig en vrij
 zaagt Gij op mij, op mij mijn Vader
 Die niet verstiet Zijn levensader
 zaagt Gij, o Vader ook op mij